

NOSY MALALA

VENNSKAPSPOSTEN FOR KIRKE OG MISJON PÅ MADAGASKAR OG NABOØYENE I DET INDISKE HAV

Det Norske
Misjonsselskap

Brobygger i ord og handling i Det Indiske Hav
i samarbeid med Den Gassisk Lutherske Kirke

Antananarivo, 6. april 2011 Nr. 12 Årgang 3

Aktuell kommentar

BARN MED SÆRSKILTE BEHOV

Det Norske Misjonsselskap (NMS) har i mange årtier bidratt til at blinde og døve barn har fått et skoletilbud på Madagaskar. Den første blindeskolen ble etablert i 1923 og den første døveskolen i 1950. Misjonærene har for lengst trukket seg ut av den daglige drift, men fortsatt gir NMS og norske myndigheter betydelig støtte til hele tolv spesialskoler.

De siste årene er Det gassisk-lutherske kirke (FLM) og NMS blitt utfordret av NORAD og UNICEF til å utvikle nye og alternative tilbud til syns- og hørselshemmede barn. Dette er i tråd med Salamanca-erklæringen av 1994, som tar til orde forat ordinære skoler også skal gi tilbud til barn med spesielle behov. Det understrekes videre at alle barn har rett til å få undervisning på sine egne premisser. Fokus skal være på barnas potensiale framfor deres begrensninger.

Det har vært høylydte diskusjoner i FLM de siste to årene om problemer og muligheter knyttet til inkludering av handikappede i ordinære skoler. Noen har vært skeptiske fordi dette representerer noe nytt og fremmed. Andre har vært negative fordi en er redd forat undervisningstilbudet skal bli kvalitetsmessig svekket. Men dette har vært en lærerik og spennende prosess, hvor en har høstet erfaringer fra flere pilotprosjekter og innhentet impulser fra Tanzania og Uganda.

Vi ønsker å beholde spesialskolene og samtidig støtte alternative ordninger. Hvis en har flere parallelle undervisningstilbud ved siden av hverandre, vil en kunne møte behovene til mange flere og gi hver enkelt et tilpasset tilbud. Barn med absolutt døvhet vil sannsynligvis fortsatt trenge et tilbud i spesialenheter, mens mange med lavere grad av hørselshemming kan inkluderes i ordinære klasser, hvis de bare får den nødvendige tilretteleggelse. Et opplæringstilbud før skolestart til barn og foreldre vil også gjøre det lettere for syns- og hørselshemmede barn å greie seg i utdanningssystemet. Ved å gi et faglig tilpasset tilbud til mange flere, er kirkens skoler med på å løfte fram alle barns unike plass og verdi.

Arild M. Bakke

Inkludering av synshemmede i ordinære skoler er i gang

Forsiden

Befolkningen i Ambovombe tar ansvar

Side 4

Redaktør : Representant Arild M. Bakke

Redaksjonssekretær : Misjonær Lilliann E. R. Våje

Det Norske Misjonsselskap

Madagaskar

9, Rue Rakotonirina Stanislas, Isoraka

B.P. 880 – 101 Antananarivo, Madagaskar

E -mail : nmsrep@blueline.mg

Tlf : (00 261 20) 22 220 40

Nosy Malala betyr
"Den kjære øya", eller "De
kjære øyene".

Kirke - og misjonsnytt

Evaluering av ProVert

I begynnelsen av februar leverte NMS i samarbeid med FLM en søknad til norske myndigheter om støtte til en ny fem-årsperiode (2012-2016) for det grønne undervisningsprogrammet (ProVert). Allerede i mars sendte NORAD et team på tre personer for å gi sin vurdering av prosjekt-dokumentet og mulige satsings-områder videre. ProVert koordinerer faglig oppfølging av barneskoler, spesialskoler, fagskoler og yrkesskoler, med spesielt fokus på grønne verdier, inkluderende pedagogikk og rettighetspørsmål.

Døve og hørselshemmede barn i Morondava. Bob Smith fra Norads evalueringsteam i bakgrunnen. Foto: Per Ivar Våje

Lovaso

Miljø- og bistandsminister Erik Solheim har i et brev til NMS lovet 5 millioner kroner til Lovaso kultur- og kompetansesenter på Antsirabe. Pengene vil i hovedsak gå til rehabilitering av den eksisterende bygningsmasse på det tidligere DNS-området og etablering av et kultursenter. En rekke privatpersoner er også blitt utfordret til å støtte det nye senteret og så langt har NMS fått løfte om 350.000 kroner.

Ny nettverkskonferanse

Den andre nettverkskonferansen for Lovaso kultur- og kompetansesenter med deltagelse av gassiske og norske samarbeidspartnere blir 28.-30. november 2011. Innen den tid regner en med å ha rehabilitert det gamle internatbygget, hvor det blir 16 rom med bad/wc og en modernisert spisesal med plass til nærmere 100 personer.

Utlysning av nye stillinger

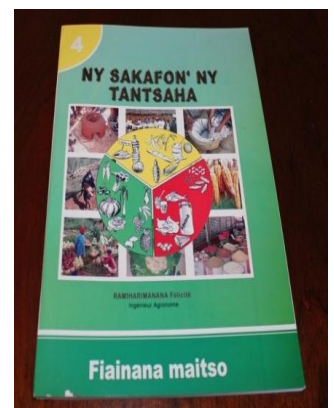
NMS søker etter nye misjonærer til Madagaskar. Det er en ledig stilling som rådgiver for integrert landsbyutvikling (MIRD), med mulige tilleggsoppgaver i det nye internasjonale biogassprosjektet som nå startes i samarbeid med Amity i Kina. Videre søkes det etter en studiekoordinator til kultur- og kompetansesenteret på Antsirabe. Det blir stillinger også til eventuelle ektefeller. Søknadsfrist er 17. april.

Akkreditering av SALT

Det har de siste par årene blitt gjort store framskritt for å få Det teologiske fakultetet (SALT) i Fianarantsoa akkreditert. SALT er blitt koblet på prosessen som nå er i gang på alle offentlige universiteter på Madagaskar, med tanke på å få studie- og forskningsprogrammer i samsvar med standardene i den internasjonale Bologne-avtalen for bachelor og master. Det er nå et nært samarbeid mellom Universitetet i Fianarantsoa og SALT om denne akkrediteringsprosessen såvel som gjensidig utveksling av lærerkrefter.

Ny landbruksbok

Fjerde bok i den nye landbrukserien er nå trykket. Utgivelsen av denne serien skjer i regi av ProVert og landbrukskontoret BMS-FAFI, med Thor Ringsbu som koordinator. Rektor Ramiharimanana Félicité har skrevet den siste boken, som handler om næringsrik bondekost.

Arild M. Bakke

Klarfrid og Thor Ringsbu har avsluttet en ny bolk som seniorvolontører. De har vært engasjert i mange ulike oppgaver, ikke minst innen kirkens landbruksarbeid og på omsorgssenteret på Ambohimahazo.

RAHARIVELO Berthe Marie

*Bestyrer
på Akanisoa barnehjem
i Antsirabe*

Født 23 mars 1958

Gift med Razafindrabe Jean Olivier L.H, 3 barn

Tekst og foto: Lilliann E.R. Våje

- Dette er Guds kall til deg, vil du benekte det?

Det sa prosten i storbymenigheten Antampontanana i Antsirabe til Madame Berthe da prostirådet utnevnte henne til å bestyre barnehjemmet Akanisoa i 2005. – Jeg var ikke fullt så overbevist om det, ler Berthe. – Etter et tøft år som stedfortreder for rektor på Farimbona skole, med ca. drøyt 800 elever, var jeg ikke motivert til å ta på meg enda en lederjobb. Jeg måtte gå mange runder med meg selv før jeg sa ja til stillingen.

- Jeg hadde vært lærer på Farimbona siden jeg var ferdig med den toårige nasjonaltjenesten i 1981. Den var obligatorisk for alle som bestod artium på den tiden. I løpet av de 24 årene jeg jobbet som lærer, fikk jeg et inderlig ønske om å starte opp et jenteinternat. Mange av elevene mine i ungdomsskolen kom fra landsbygda. De leide et rom eller et hus på deling i byen, uten voksensyn. Det var vondt å ta imot fortvilte og gråtende foreldre, som fortalte at de hadde spinket og spart for å få barna på skolen, men nå måtte døtrene avbryte skolegangen pga svangerskap. Det skjedde ofte.

- Forespørselen om å ta over på Akanisoa kom. I bakhodet lå drømmene om internatet, der jeg kunne være med å gi jentene en trygg ramme mens de gikk på skole. Men så begynte jeg å se en sammenheng. Barna på Akanisoa trengte også hjelp til skolegangen. Mens elevene på Farimbona tross alt hadde foreldre de kunne reise til i feriene, hadde ikke barna på Akanisoa engang

den muligheten. Jeg begynte som bestyrer på barnehjemmet i januar 2006. Nå er jeg overbevist om at det var Gud som la i meg det inderlige ønsket om å ta meg av barn.

Madame Berthe har ingen formell utdanning utover videregående. Derimot har hun tatt diverse kurs innen pedagogikk, forebyggende helsearbeid, sosialt arbeid, "gender", informatikk og administrasjon. I 2008 var hun også på en to måneders praksis på et barnesenter i Strasbourg i Frankrike. Hun har hatt mange ulike lederoppgaver og verv i menigheten Antsirabe Antampontanana, i tillegg til at hun er hyrde. Ellers vokste hun opp i en søskenflokk på tretten. Hun var derfor vant til å forholde seg til eldre søsken og å ta seg av de yngre. Foreldrene tok seg også av flere av Berthes søskenbarn, som bodde hos dem, og av arbeiderne som jobbet i farens snekkerverksted.

Erfaringen som medlem av en storfamilie kommer godt med, når Berthe nå har ansvar for 7 medarbeidere og 22 barn på Akanisoa. De som kjenner henne beskriver henne som en driftig, målrettet, strukturert og omsorgsfull person. Ett av barna på Akanisoa var alvorlig syk for en tid siden. Da satt Berthe ved sykesengen og strøk jenta på hånden med bare noen få pauser i tre dager. – Det første året var tungt, fordi jeg hadde ingen erfaring eller kunnskap om administrasjon og regnskap. Nå går det mye bedre, og jeg er takknemlig for at jeg får være i tjeneste for Gud på denne måten, avslutter Berthe.

Ambovombe Androy tar ansvar

Tekst : Per Ivar Våje

Det skjer mye bra i Ambovombe Androy på Sør-Madagaskar. Med materiell dekket av MIRD, fullfører ca 300 voksne lese- og skriveopplæring hvert kvartal.

Dette området er preget av stadige tørkekatastrofer og hungersnød. Landsbyutviklingsprogrammet MIRD har ingen ansatte og ingen administrasjon her, men vi støtter de lokale utviklingskomiteene (FANILO). De fleste menighetene i området har nå lese- og skriveopplæring for voksne, drevet av frivillige. FANILO i synoden har også fått penger til å kjøpe flere par okser, oksekjerrer og tønner. De brukes til å hente og frakte drikkevann til befolkningen. Ved å selge vannet får FANILO inntekter som setter dem i stand til å gjøre mer.

FANILO har startet flere aktiviteter enten med egne midler eller med annen ekstern støtte. Det er innført omtrent 400 okseploger i området, der FANILO har hjulpet bønder til å

organisere seg slik at fire og fire sammen kan kjøpe en plog. Et sted har flere barn blitt tilbudt skolegang der foreldrene ikke har hatt råd til å betale. Bøndene har organisert seg for å etablere planteskoler. De planter kokospalmer og andre trær som kan gi mat og ekstra inntekt i tider med tørke og lite mat.

Vi har tro på denne måten å drive utviklingsarbeid på. Befolkningen tar selv ansvar og initiativ for å fremme egen utvikling, med noe støtte i form av materiell eller opplæring. Det er en modell som kan kopieres flere steder på Madagaskar. Modellen representerer effektiv ressursbruk, gir lokalt eierskap, skaper aktive mottakere, og initierer en bærekraftig strategi.

Landsbyutvikling, prosjektnummer 623 456

NMS gavekonto: 8220 02 85030

Utfordringer på Mangarano

Tekst og foto: Maren Leite (red.)

Omsorgsbyen for spedalske på Mangarano ligger en liten kjøretur utenfor Antsirabe. Ansvar for driften ble overført til Antsirabe-synoden for endel år tilbake. Oppfølgingen skjer i regi av kirkens diakoniprogram.

Mangarano har i dag 28 hjelpetrengende spedalske, foruten daglig leder Madame Maria og to vakter. Senteret har hatt tøffe tider i det siste. Det har vært mye regn, og kirken og ti hus har tatt noe skade av det dårlige været. Det er huller i taket i noen av byggene.

Hverdagen på Mangarano kan være krevende, spesielt for de tre ansatte. Senteret ligger et godt stykke oppi høyden, langt fra butikker, bank og offentlige kontorer. Siden sykkel til Maria har blitt stjålet, må hun gå til fots ned til byen når hun skal kjøpe ris til beboerne.

NMS fortsetter å gi støtte til driften av dette senteret. I årene 2007-2008 bidro NMS også til rehabilitering av mange av husene. De spedalske på Mangarano er ikke glemt, selvom det er mange utfordringer knyttet til dette arbeidet.

Noen av beboerne på Mangarano.

Sosial innsats i Antsirabe, prosjektnummer 623 356

NMS gavekonto: 8220 02 85030

Takk for muligheten NMS har til å støtte marginaliserte grupper. Be for de diakonale prosjektene i samarbeidskirken.